

Reform és pedagógia az orvosképzésben

Interjú dr. Kiszely György professzorral és dr. Zalányi Sámuel egyetemi adjunktussal

Az utóbbi időben egyre több szó esik az oktatási reformokról. Oktatási intézményeink új módszerekkel próbálkoznak, kísérleteznek. Hogyan lehetne a diákság túlterhelését csökkenteni, az iskolákban, egyetemeken tanultakat jobban hasznosítani az életben?

Ez különösen akut probléma az Orvostudományi Egyetemen; az oktatókat, hallgatókat egyaránt foglalkoztatja ez a kérdés.

Ezen gondolatok jegyében kerestem föl dr. Kiszely György professzort, a Biológia Intézet igazgatóját — ki egyben az Oktatási Reformbizottság elnöke — és dr. Zalányi Sámuel adjunktust, az Egészségügyi szervezés tan. intézetvezetőjét, kik a közelmúltban a „Munka-érdemrend ezüstfokozatát”, illetve a „Szocialista Kulturáért” kitüntetést kapták meg.

— Mi az Oktatási Reformbizottság célja és feladata?

— Az oktatási Reformbizottság az oktatási reformokkal kapcsolatban alakult. Feladata: a különböző oktatási problémák szemmel tartása, a hallgatók, oktatók továbbképzésének irányítása, az Egyetem tudományos üléseinek keretében előadások szervezése — kezdte Kiszely professzor.

— Az elmúlt húsz év során szükség szerűen felmerültek olyan problémák, melyek reformok bevezetését tették szükségessé. Ezek közül a legfontosabbakat említem: az oktatás gyakorlatiabbá tétele — mely célját véleményem szerint el is érte —, az idők folyamán felmerült új, tudományos irányzatok megfelelő hangot kapnak az egyetemi oktatásban. Gondolok itt az orvostudományon belüli szakágak szétválására, pl. a röntgen biokémia új tárgyaként való jelentkezésére, valamint a manuális szakok ugrásszerű fejlődésére.

Az elmúlt évek reformjainak hibája: a hallgatók „dajkálása” (a sok konzultáció stb.), bizonyos fókák az önállóság rovására ment, s ennek hatása még napjainkban is jelentkezik.

A folyamatos tanulás érdekében túl sok demonstráció erőltetése, erőltetett foglalkozás a gyengébb hallgatókkal, mely a kiválóak elszűküléséhez vezetett.

— Milyen reformtörvények voltak a közelmúltban?

— Félévenként egyszer-kétszer oktatói értekezletet tartunk, az összes oktató bevonásával, melynek célja az aktuális problémák megvitatása. — Egy dossziét mutat, melyben a múlt év értekezleteinek anyaga van: vizsgáztatás módszere, TDK jelentősége és feladata, folyamatos tanulás kérdése, ciklikus oktatás stb.

— Milyen tapasztalatok vannak az eddigi reformokról?

— A jelenleg érvényben levő reformokkal kapcsolatban már vannak tapasztalataink, részben a hallgatókkal, részben pedig az oktatókkal folytatott beszélgetés kapcsán.

Véleményem az, hogy a fizika oktatásának fél évre való csökkentése bevált. Az anatómia csökkentése három félévre, már nem ilyen szerencsés. A harmadik félév nagy megterhelést jelent a hallgatóknak, míg a negyedik kihasználatalul marad. Ezen kellene változtatni.

A ciklikus oktatás bevezetése elvileg helyes, a hallgató hosszabb időt tölt el egy osztályon, megismeri a kórház, klinika munkáját, hosszabb ideig észlel egy beteget, a betegség lefolyását. A gyakorlatban már nem ilyen egyszerű a dolog. A hiba az elméleti órák sűrítésében van: a hallgató nem képes nyolc-tíz órát kellő figyelemmel végighallgatni. Itt tehát még nem alakult ki végleges forma.

— Mi a véleménye a Professzor Úrnak a különböző vizsgarendszerekről?

— Világszerte új irányzat a QMC (felelet-válogatós vizsgarendszer). Ez írásban történik, abszolút objektív, mert a vizsgáztató szubjektívítés a kiesik. Az orvosképzésnél azonban veszélye van, hiszen egy orvosnál a személyiség is fontos, a szubjektívítást tehát nem szabad teljesen kikapcsolni. Bizonyos tárgyaknál, tömegvizsgáztatásra feltétlenül alkalmas és jó.

Klinikai tárgyaknál viszont véleményem szerint a közvetlen szóbeli vizsga az ideális, talán így lehet legjobban lemérni a hallgató tudását, felkészültségét és személyiségét.

A kérdéshúzás megtartható, ez nagymértékben megkönnyíti a vizsgáztató és vizsgázó helyzetét, s elkerülhetők az ismétlődő kérdések — mondotta a professzor.

Zalányi adjunktus a reformok jelentőségéről beszélt:

— Az orvostudomány állandóan fejlődik. A kutatók mindig hoznak valami újat. Oktatni viszont csak a kikristályosodott, bevált tanokat lehet, így az oktatás mindig elmarad egy kicsit. A reformok célja: szelektálni a főlhalmozódott anyagot, mindig a legmodernebbet adni. A régítől sokan nehezen válnak meg, így halmozódik az anyag. Ez viszont az egész világon probléma.

— Hogyan látja Adjunktus Úr a jelenlegi orvosképzést, és milyen szerepe van ebben a pedagógiának?

— Véleményem szerint a magyar orvosképzés helyes irányban halad. Ezt bizonyítja, hogy külföldön is elismerik és sokra értékelik a magyar orvosokat.

Mivel az egyetemen nemcsak oktatunk, hanem nevelünk is, a pedagógiának fel-

tétlen szerepe van. Ez meglehetősen nagy probléma, nehéz ugyanis ötvözni a jó kutatót a jó nevelővel, éppen a nagy követelmények: a kutatás, betegellátás, oktatás miatt. Elsősorban a fiatal oktatókra vár ez a feladat, akik közelebb kerülhetnek a hallgatókhoz. Szükség van tehát pedagógiai érzékre, bizonyos módszertani ismeretekre.

Ezt jó lenne szervezett formában megvalósítani, mert a pedagógiát is meg lehet, sőt meg kell tanulni.

Célunk nemcsak jó szakember, hanem kommunista szakember nevelése, ami komoly nevelési problémát jelent. Másik feladatunk a medikusokat felkészíteni a sokrétű egészségügyi-nevelő munkára, aminek óriási szerepe van a betegségek megelőzésében. — Itt a magyar orvostörténet egyik nagy alakját, Markusovszkyt említ, ki doktori disszertációját „Az orvos, mint nevelő” címmel írta.

— Igyekeznünk tehát mindent megtenni a hallgatók érdekében, viszont mi is többet várunk a diákságtól: nagyobb aktivitást, mélyebb hatásvadászatot, mert úgy érzem, itt vannak bizonyos hiányosságok.

— És itt félbeszakadt a szabályosnak induló interjú, hosszú beszélgetés kezdődött közöttünk az egyetemisták túlterheléséről, közömbösségéről.

— Elismerem, hogy egy fiatal ember igényli a szórakozást, kikapcsolódást, s ez nem is baj. Azonban a rendszeres tanulás, jobb időbeosztás, rendszeresebb életmód elmélyítené a szakma iránti szeretetet, kiegyensúlyozottabbá tenné az embert, ami igen fontos az életben.

Lombay Béla

Sikeres volt az egyetemi véradónap

Autó előtt fekvő ember, szíriánzó mentőautó, rémülődő tömeg: vagy gyógyszereszközű kórház, fehérkandós nővérek az ágy körül — milyen ismert képek. S most már, jogosan, még egyet oda kell mindig illeszteni melléjük: nyugodt arcú hanyattfekvő ember, a véradó karjából csepeg a vér, az életmentő, megvásárolhatatlan folyadék. Az utóbbi jelenetet már számtalanszor látták dr. Gál György adjunktus úr és dr. Kaiser Gabriella, a Véradó Állomás vezetői, de legutóbb az önkéntes véradók (akik az 1965-ös évben vett közel negyezer liter vért feladták) között a jövődől kollégákat is üdvözölhették: az Orvostudományi Egyetem mintegy kétszáz hallgatója adott ingyen vért.

— Legtöbbször az első évfolyamról jöttek — mondja Gál György —, több mint kilencvenen; a másodikról harmincegyen; a harmadikról huszonnyolcan; az ötödikről negyvenhárman. A negyedik évfolyamról eddig mindössze hatan jelentkeztek. Ha hozzáesszük, hogy a gyógyszerészekre a vizsgák miatt csak februárban kerül sor, akkor már nagyon szép eredménynek tekinthető ez a szám. Nagy segítségünk volt dr. Tóth Károly rektor és dr. Boda Domokos professzor, az egyetemi vöröskereszt elnöke közti megbeszélés, amelynek eredményeképpen a rektor körlevelében kérte az intézmény professzorainak hatékony hozzájárulását a szervezéshez. A fentebbi számokból is látható, hogy a professzorok felhívásának, amelyet az egyes évfolyamok előtt tettek, sokat köszönhetünk, és különösen sikerült volt dr. Kiszely György professzor munkája, mely az elsővések magas számában konkrétizálódott. Komoly felvilágosító munkát végeztek a

kollégiumi, valamint a kari KISZ-titkárok.

De nem csak „orvosokkal” találkozunk — szól közbe Kaiser doktornő. — Októberben közel száz főiskolás adott ingyen vért.

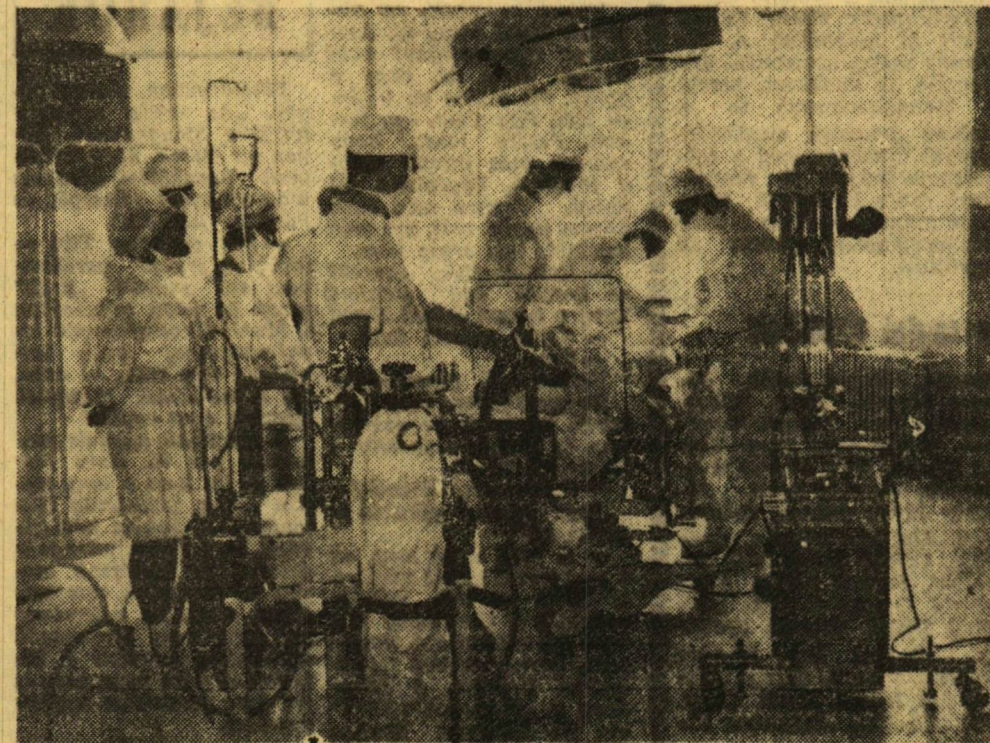
— És a Tudományegyetem? — ugrik elő belőlem önkéntelenül a kérdés.

— Még egyelőre nem jelentkeztek. Pedig az egyre növekvő igények kielégítéséhez minden egészséges emberre szükségünk lenne. Nem is szólvá arról, hogy az önkéntes véradók áldozatkészsége ebben az évben egymillió forint megtakarítást jelentett, s így ezt az összeget az egészségügy más céljaira fordíthatták.

— A szegedi klinikák egyre növekvő igényét jól kielégítették ebben az évben

is. A vérmennyiség felét helyszínen történő vérértéssel bonyolítottuk le. Reméljük, hogy kiszállásainkhoz hamarosan megfelelő autóbust kapunk a következő évben, és azt, hogy még több emberre, főleg fiatalokra, számíthatunk. Jó lenne egy negyedévenként megjelenő tájékoztató is, hogy megfélelősen fölvilágosítsuk állandó és jövődől véradóinkat. Jelenleg plakátokkal igyekeznünk föl hívni az emberek figyelmét erre a fontos ügyre — fejezi be a beszélgetést dr. Gál György. Nézem a plakátot. Hordágyon fekvő ember, mentőautó, tömeg és kövezetre ömlő vér. A véradó nincs rajta a képen.

v. m.

S ahol a vér életet ment... Műtét közben a Sebészeti Klinika orvosai

Huszonhat ember és egy autóbusz

NOVEMBER 6-án táncos-lábú lányok és fiúk, zenészek, énekesek és én — a műsorközlő — szokatlanul korán keltünk fel. Már hajnali 4-kor az orvosegyetemi GH előtt vártunk a címben szereplő autóbuszra, amiről fél 5-kor derült ki, hogy két és két vidám ember vezeti, persze felváltva.

Lengyelországba utaztunk, mint a magyar népművészet követői. Budapestig az együttest Tótka Bálint elvált, az autóbuszt a következő sofőr vezette, de Pesten csatlakozott a küldött-séghez egy „fölsőbb vezető”. Ő hozta az útlevelet, amiről csak a lengyel határon derült ki, hogy teljesen használhatatlan. A „fölsőbb vezető” félreállításának és a hagyományos lengyel-magyar barátságunk köszönhető, hogy az első éjszakát nem a határorszorpól innen-só oldalán töltöttük.

Medikusoknak és gyógyszerészeknek ilyen fogadtatásban még nem volt részük. Az egy napos autóbusz-utazást is elfelejtettük, és éjjel után fergeges csárdással köszöntük meg a kedves fogadtatást, persze akadtak olyanok is, akik nem tudtak felállni a négyfogós vacsora után.

MÁSNAP már elfelejtettük „fölsőbb vezetőnk” útlevelet iránt tanúsított gondosságát, és bölcs kérésére még az asztmások is megkerültek egy ménkü nagy tavat — kollektíven. Este aztán műsorunkból hiányzott a temperamentum, és figyelmes vendégeinket vacsorázó asztalunkra kis tányérokból paprikát is szolgáltattak föl. Mi okultunk ezen a figyelmességen, és a bölcs vezetés alaposágán, és a következő három előadáson csak közelharc arán tudtunk lemenni a színpadról. Ilyen kedvvel és lelkesedéssel együttesünk még nem szerepelt. A nyitó pa-

lotást még el se kezdtük, de már felcsattant az ütemes taps, ami a figyelemzettségnek, a rendezett soroknak és a ruhák egyszerűségében is mutatós harmóniájának szólt. Fábán Lajos és Lengyel Zoltán aztán pótolták az első előadásból kimaradt paprikát. A rossz nyelvek szerint a két szolótánc után Fábán Lajos előnyére kiizzadt öt liter vizet.

Bod Sári a cigánydalok után olyan virágcsokrot kapott, hogy itthon nem fért be a kollégiumba. Ime a bizonyíték, hogy a Hugonay Kollegium megérett a lebontásra. Mikor lányaink egy csokorban megjelentek a színpadon, a „háromugrós” eltáncolására, még a függöny pertlijének húzogatója is eltáncolta a száját és a tolmácsunk húzta szét a kárpitot: ő már ismerte lányainkat, azért nem csodálkozott. Marika néni, az öltöztetők gyöngye, annyira belejött a fásülésbe, hogy a végén a két gépkocsivezető haját is be akarta fogni.

TÁNCOLTUNK, énekelünk (Bartha Ági még álomban is), muzsikáltunk, de sok-sok érdekes dolgot is láttunk. Elcsodálkoztunk Krakkóban a lengyelek hagyománytisztelőn, és ősi

kultúrájuk gazdagságán. Varsóban az építő ember ereje és fantáziája kapott meg és valamennyiünkben szimbólum lett a lengyel főváros, szimbólum arra, hogy a barbár pusztításnál sok-sok millió téglával és emelettel erősebb a békés alkotás.

A szanatórium igazgatójától kezdve a lokál kidobó-emberéig mindenki szeretettel fogadott. Csak azt kellett mondanunk, hogy: Węgry, és hatan beülhettünk egy taxiba, elengedték a 100 zlotys lokálbelépőt, és a felütőn csinos varsói rendőrök a mi autóbuszunkat részesítették előnyben. Sok igaz barátot szereztünk, és sikeres négy fellépés után élményekben gazdagon leszállt Budapesten a „bölcs vezető”, mi fellélegeztünk, és autóbuszunk is vidámabb kedvvel vágott neki az ismerős szegedi útnak.

Kis tudósításon stílusát követve azt közölhetem az olvasóval, hogy eredményes küldetés-teljesítés után, színes élményekkel, fejenként egy ajándékba kapott frotírlőrukkól, Fábán Lajos ötkilós súlyvesztéssel és én azzal a tudattal, hogy a főszerkesztő követelni fogja ezt a tudósítást, érkezünk haza.

Poczik Miklós

Oklevelek nyomában

Az Orvostudományi Egyetem önkéntes tűzoltóiról

Az Orvostudományi Egyetem Gazdasági Igazgatóságának Műszaki osztályára belevet, rögtön szembe tűnik az egyik falrész, amelyet szinte elborítanak a kifüggesztett oklevelek. Oklevelek, amelyeket az egyetem önkéntes tűzoltói szereztek különböző versenyeken elért jó eredményeikkal.

Hét éve szervezték újjá az egységet 30 résztvevővel. Azóta háromszor érték el szélsőzetet helyen teremhetnek. A tűzoltó-csapat egyébként jelesen kivette részét a pincevezek kiszívásának fontos munkájából is.

T. L.

Megjegyzés és válasz

Szerkesztőségünket fölkereste Haddadin Hani, a Szegedi Orvostudományi Egyetem tanuló külföldi diákok kollektívájának egyik vezetője. Kérésére, a lap december 10-i számában „Külföldi Diákok Klubja”-címvel megjelent írás befejező bekezdését a következőképp helyesbítjük:

„Különböző nemzeti napokat rendezünk. Hazánkhoz hozott zene- és énekszámokat, nemzeti táncokat mutatjuk be. Szervezetünk nem azért jött létre, hogy elzárkózzunk. Ha megismerkedik a magyar fiatalság hagyomá-

nyaikkal, akkor már közelebb kerülünk egymáshoz.”

A bekezdésből kimaradt mondatok a cikk írójának egyéni megállapításai, amelyek a nyilatkozó Haddadin Hani szájából nem hangzottak el.

Haddadin Hani az alábbi megjegyzést fűzte Sztrapák Géza Ferenc cikke általa kifogásolt megállapításaihoz:

Szerintem helytelen és indokolatlan dolog volt a cikk író részéről bármiféle formában a nacionalizmusra, sovinizmusra utalni. Mi mindig tiszteltben tartottuk a magyarok nemzeti büszkeségét s részéről sem tapasztaltuk, hogy bennünket nemzeti önértékünkben megsértettek volna. Az emberek, akármely nemzethez tartoznak, mindenek előtt: emberek, jó és rossz tulajdonságokkal. A lényeg az, hogy megtaláljuk a barátságot, a közös gondolatok nyelvét. Nem tapasztaltuk, hogy részünkről, vagy magyar barátaink részéről elzárkózás, a kölcsönös bizalmat meggyengítő gyanúsítás, pletyka jelentkezett volna itt tartózkodásunk alatt. Mi valamennyien messzemenően igyekeznünk kötelességeinknek eleget tenni, s nincsenek közöttünk rosszak, olyanok, akik nem megfelelő magatartást tanúsítanak. A KISZ és a külföldi diákok kollektívája között a kapcsolat jó.

Nem mondtam, nem is mondhattam hát, hogy — mint azt g. f. írja — közöttünk is vannak rosszak. Hangsúlyozom, hogy a cikk írójának sokkal körültekintőbben kellett volna fogalmaznia, amikor a „Külföldi Diákok Klubja”-című írását elkészítette.